

पद्मश्री डॉ. विठ्ठलराव विखे पाटील
स.सा.का.लि. प्रवरानगर, ता.
राहाता, जि. अहिल्यानगर या
कारखान्यास विविध प्रकल्प बूट
(Build-Own-Operate-Transfer)
तत्वावर उभारणीसाठी मान्यता
देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग,
शासन निर्णय क्र. ससाका ०४२५/प्र.क्र.८१/३ स
रुम नं. ६२०, सहावा मजला, विस्तार इमारत,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दि. २१ जुलै, २०२५

- संदर्भ :- १) शासन निर्णय क्रमांक, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, ससाका-२०१९/प्र.क्र. १०५/
३स, दि. ०८.०९.२०२०
२) शासन निर्णय क्रमांक, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, ससाका-२०१९/प्र.क्र.१०५/
३स, दि. ०९.०८.२०२५.
३) साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. साआ/उपप/कक्ष-१०/डॉ. वि.वि.पाटील/बुट
प्रकल्प/मान्यता/५३६/२०२५, दि.१६.०८.२०२५.
४) साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. साआ/उपप/कक्ष-१०/डॉ. वि.वि.पाटील/
विविध प्रकल्प/बूट त./५८१/२०२५, दि.०६.०६.२०२५

प्रस्तावना :-

पद्मश्री डॉ. विठ्ठलराव विखे पाटील सहकारी साखर कारखाना लि. प्रवरानगर, ता. राहाता, जि. अहिल्यानगर या कारखान्याचा डिस्टीलरी, बायोगॅस, बायो सीएनजी, हायड्रोजन पोटॅश पावडर, सौर उर्जा निर्मिती, को-जन प्रकल्प इ. प्रकल्प बूट (Build-Own-Operate-Transfer) तत्वावर प्रकल्प उभारणीसाठी महाराष्ट्र सहकार संस्था अधिनियम १९६० चे कलम २०अ नुसार मान्यता मिळणेबाबतचा प्रस्ताव साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे संदर्भ क्र. ३ येथील पत्रान्वये शासनास सादर केला.

सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने मा. मंत्री (सहकार) यांच्या अध्यक्षतेखाली संदर्भ क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात आलेल्या समितीची बैठक दि. २९.०८.२०२५ रोजी पार पडली. सदर बैठकीत मिटकॉन (MITCON) या संस्थेने डॉ.विठ्ठलराव विखे पाटील सहकारी साखर कारखाना लि. प्रवरानगर या कारखान्याचा डिस्टीलरी, बायोगॅस, बायो सीएनजी, हायड्रोजन पोटॅश पावडर, सौर उर्जा निर्मिती, को-जन प्रकल्प इ. प्रकल्प बूट (Build-Own-Operate-Transfer) तत्वावर

उभारणी करावयाच्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने सादरीकरण केले. त्यानुषंगाने बैठकीत सविस्तर चर्चा करून कारखान्याने त्यांच्या विविध प्रकल्प बूट (Build-Own-Operate-Transfer) तत्वावर उभारणी करण्याच्या अनुषंगाने जाहिरातीद्वारे स्वारस्य अभियोक्ती (Expression of Interest) मागवावी व त्याप्रमाणे साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे प्रस्ताव सादर करावा व साखर आयुक्त, पुणे यांनी यापूर्वी सादर केलेल्या प्रस्तावातील अटी शर्तीची पूर्तता कारखान्याकडून करून घेऊन मा. मंत्रीमंडळापुढे सादर करावयाचा प्रस्ताव शासनास सादर करावा, असा निर्णय घेण्यात आला. त्यानुसार साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी संदर्भ क्र. ४ येथील पत्रान्वये प्रस्ताव शासनास सादर केला आहे. त्यानुसार पद्मश्री डॉ. विठ्ठलराव विखे पाटील सहकारी साखर कारखाना लि. प्रवरानगर, ता. राहाता, जि. अहिल्यानगर या कारखान्यास डिस्टीलरी, बायोगॅस, बायो सीएनजी, हायड्रोजन पोटॅश पावडर, सौर उर्जा निर्मिती, को-जन प्रकल्प इ. प्रकल्प बूट (Build-Own-Operate-Transfer) तत्वावर प्रकल्प उभारणीसाठी मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

पद्मश्री डॉ. विठ्ठलराव विखे पाटील सहकारी साखर कारखाना लि. प्रवरानगर, ता. राहाता, जि. अहिल्यानगर या कारखान्यात ZR२ BIOENERGY Ltd, Ahmedabad ही कंपनी डिस्टीलरी, बायोगॅस, बायो सीएनजी, हायड्रोजन पोटॅश पावडर, सौर उर्जा निर्मिती, को-जन प्रकल्प इ. प्रकल्प बूट (Build-Own-Operate-Transfer) तत्वावर उभारणीकरीता **रु.१६२.०० कोटी** इतकी रक्कम “०.०१% Perpetual Non-Convertible Debenture” स्वरूपात गुंतवणुक करणार आहे. त्यामुळे कारखान्याला शेतक-यांचे ऊस बिल देणे सोयीस्कर होईल, व्यापारी देणी देता येईल, पुर्व हंगामी खर्चसाठी मदत होईल. या आगाऊ भांडवली गुंतवणुकी व्यतिरिक्त ZR२ BIOENERGY Ltd, Ahmedabad ही कंपनी ९२,०५,००० शेअर्स वॉरंट देणार आहे. (ज्यांची किंमत आजमितीस रक्कम रु.३२५ कोटी) या व्यतिरिक्त बायो-रिफायनरीच्या प्रकल्प विस्तारासाठीही आवश्यक भांडवल गुंतवणुक करणार आहे. ही बाब विचारात घेऊन, महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम २०-अ मध्ये नमूद तरतूदीच्या अधीन राहून तसेच, खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून विकासक व पद्मश्री डॉ. विठ्ठलराव विखे पाटील सहकारी साखर कारखाना लि. प्रवरानगर, ता. राहाता, जि. अहिल्यानगर यांच्यातील करारनामा साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी करून घेण्यास याद्वारे शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

१. बूट तत्वावरील प्रकल्पाच्या साखर कारखाना आणि खाजगी भागीदार यांच्या जबाबदाऱ्या निश्चित करून घेण्यात याव्यात.
२. बूट तत्वावरील प्रकल्पाच्या साखर कारखाना आणि खाजगी भागीदार प्रकल्प यांच्यातील करार कालावधी हा १५ वर्षांचा असेल. त्यामुळे सर्व प्रकल्प १५ वर्षांनंतर कारखान्याला परत मिळतील.

३. प्रकल्प उभारणीचा कालावधी, कार्यान्वयन, संचालन व देखभाल याबाबतच्या स्पष्ट तरतुदी करारामध्ये नमूद कराव्यात.
४. प्रकल्प हस्तांतरण आणि करार रद्द करणे याबाबत स्पष्ट तरतुदी करारामध्ये नमूद कराव्यात.
५. सहकारी साखर कारखान्यांना “बूट” तत्वावरील प्रकल्प कारखान्यास आर्थिक सक्षमता प्राप्त झाल्यानंतर खरेदी करता येण्याची तरतूद करारामध्ये करावी.
६. कारखान्यास देय रकमांच्या बाबतीत निश्चित वेळापत्रक तयार करून त्यानुसार विकासकाने देय रकमा कारखान्याकडे वेळेत द्याव्यात अशी तरतूद करारात करण्यात यावी.
७. प्रकल्पांच्या अनुषंगाने प्राप्त झालेली किंवा प्राप्त होणार असलेली शासनाची मदत, अनुदान आणि सवलती या साखर कारखान्यालाच मिळतील अशी स्पष्ट तरतूद करारात नमूद करावी.
८. बूट कालावधीत विकासकाच्या कोणत्याही कर्जाची अथवा तत्सम आर्थिक व कायदेशीर बाबींची जबाबदारी कारखान्यावर राहणार नाही.
९. प्रकल्पातील कर्मचाऱ्यांना प्रॉव्हीडंट फंड, कामगार कल्याण निधी व विमा वगैरे रक्कम विकासकाने कामगार कायदयाप्रमाणे द्यावयाची आहे.
१०. करार कालावधीत प्रकल्पात कोणत्याही कर्मचाऱ्याचा अपघात, निधन झाल्यास त्याचा वैद्यकीय खर्च, नुकसान भरपाई इ. कामगार कायदयाप्रमाणे विकासकास द्यावी लागेल.
११. करार कालावधीत काही सिव्हील, फौजदारी स्वरुपाची देणी निर्माण केल्यास विकासक हे दिवाणी, फौजदारी स्वरुपाचे कार्यवाहीस जबाबदार राहतील.
१२. प्रकल्पाच्या करार कालावधीत संबंधित पर्यावरण व सुरक्षा मांनके पाळण्याची जबाबदारी ही विकासकाची असेल.
१३. विकासकाने कारखान्यास बूट कालावधी संपल्यानंतर हस्तांतर करताना कोणतेही कर्ज अथवा देयक असता कामा नये, त्याची जबाबदारी विकासकाची राहिल.
१४. प्रकल्प उभारणीसाठी परवानगी / मान्यता मिळाल्यानंतर आणि प्रकल्प कालावधीत काही वाद निर्माण झाल्यास त्याबाबत वाद निवारण यंत्रणा, लवाद किंवा योग्य त्या प्राधिकरणाकडे दाद/फिर्याद मागण्यासाठी करारामध्ये तरतूद असावी.
१५. विकासकास साखर कारखान्याच्या कोणत्याही मालमत्तेची विल्हेवाट करार कालावधीत लावता येणार नाही.
१६. साखर कारखान्याचे जे प्रकल्प विस्तारीकरणासाठी, आधुनिकीकरणासाठी अथवा इतर कुठल्याही कारणासाठी विकासकास हस्तांतरित करण्यात येणार आहेत त्या प्रकल्पासाठी

शासनाने अथवा इतर कोणत्याही वित्तीय संस्थेने कर्ज किंवा भागभांडवल दिलेले असेल तर त्याची परतफेड करण्याची जबाबदारी निश्चित करण्यात यावी आणि त्याबाबत करारामध्ये स्पष्ट उल्लेख असावा.

०२. सदर शासन निर्णय मा. मंत्रीमंडळाच्या दि. १०.०७.२०२५ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार तसेच, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.३५४/२०२५/व्यय-२, दि.११.०६.२०२५ अन्वये दिलेल्या अभिप्रायानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

०३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला आला असून, त्याचा संकेतांक २०२५०७२११५१०२६३६०२ असा आहे. आदेश डिजिटल स्वाक्षरी करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अं.पां.शिंगाडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

१. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.उपमुख्यमंत्री (नगर विकास व गृह निर्माण) महोदय यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) महोदय यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. प्रधान सचिव, (सहकार व पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. मा.मंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा. राज्यमंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
९. महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई.
१०. महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा परीक्षा) मुंबई.
११. साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१२. प्रादेशिक सहसंचालक (साखर), पुणे.
१३. कार्यकारी संचालक, पद्मश्री डॉ. विठ्ठलराव विखे पाटील सहकारी साखर कारखाना लि.
प्रवरानगर, ता. राहाता, जि. अहिल्यानगर
१४. निवड नस्ती (३-स).